

ПОДАТКОВІ ПІЛЬГИ ЯК ФОРМА ДЕРЖАВНОЇ ДОПОМОГИ СУБ'ЄКТАМ ПІДПРИЄМНИЦТВА

У статті розкриваються особливості співвідношення схожих за змістом, але не тотожних понять «державна підтримка» та «державна допомога». Проаналізовано різні підходи до визначення змісту податкових пільг у фінансово-правовій науці. Особливу увагу приділено окресленню ознак податкової пільги як форми державної допомоги суб'єктам господарювання. Акцентовано увагу на тому, що відсутність законодавчого закріплення механізму зупинення використання платником податку податкової пільги, слугує перешкодою в реалізації ним своїх прав у повній мірі.

Ключові слова: податкова пільга, державна підтримка, державна допомога, суб'єкт господарювання, платник податку.

Постановка проблеми. Однією із вкрай важливих проблем розвитку підприємництва завжди було питання їх державної підтримки, створення таких умов, за яких суб'єкти господарювання нарощували виробництво, отримували прибутки і при цьому належним чином сплачували податки. Більше того, у всі часи і у межах будь-якої податкової системи прагнули до створення ефективного і одночасно справедливого оподаткування, за якого адміністрування податків і зборів є визначеним, передбачуваним, а податкове навантаження на платника є оптимальним, завдяки чому забезпечується стійкість дохідних джерел бюджетів у середньостроковій і довгостроковій перспективі.

Як свідчить досвід сучасних іноземних держав (Німеччина, Італія, США), саме повсякчасна й стабільна державна підтримка суб'єктів господарювання є запорукою успішного розвитку підприємництва. В Україні вже доволі тривалий час спостерігається соціально-економічна криза, в умовах якої все більшої актуальності набувають питання, пов'язані із дослідженням вже існуючих методів, форм та способів підтримки суб'єктів підприємництва, а також пошуку шляхів стимулювання економічного зростання.

Аналіз останніх досліджень. Показово, що до розгляду державної підтримки та її форм вже зверталися науковці (О. О. Булана, Д. В. Лічак, К. Б. Починок, Д. О. Черніков та інші), однак чимало аспектів все ще залишаються невизначеними. З огляду на викладене, **метою цієї статті** є розгляд понять «державна допомога» і «державна підтримка» суб'єктів підприємництва, а також аналізі податкових пільг як одного із розповсюджених способів державної допомоги суб'єктів підприємництва.

Виклад основного матеріалу дослідження. Згідно зі ст. 16 Господарського кодексу України [1] (далі – ГК України) держава може надавати суб'єктам господарювання підтримку у вигляді: а) дотацій (на підтримку виробництва життєво важливих продуктів харчування, на виробництво життєво важливих лікарських препаратів та засобів реабілітації осіб з інвалідністю, на імпорتنі закупівлі окремих товарів, послуги транспорту, що забезпечують соціально важливі перевезення, а також суб'єктам господарювання, що опинилися у критичній соціально-економічній або екологічній ситуації, з метою фінансування капітальних вкладень на рівні, необхідному для підтримання їх діяльності, на цілі технічного розвитку, що

дають значний економічний ефект, а також в інших випадках, передбачених законом); б) компенсації або доплати сільськогосподарським товаровиробникам за сільськогосподарську продукцію, що реалізується ними державі. З наведеного вбачається, що державна підтримка суб'єктів господарювання має фінансовий характер (надається у формі дотацій, компенсацій та доплат), а також законодавець визначає закритий перелік форм такої підтримки суб'єктів господарювання. При цьому для дотацій як однієї з форм держпідтримки чітко визначене її цільове призначення. Що ж стосується компенсацій та доплат, вони можуть надаватися лише окремій категорії суб'єктів господарювання – сільськогосподарським товаровиробникам, які реалізують сільськогосподарську продукцію державі.

Інші види державної підтримки закріплені у Законі України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні» [2]. У ст. 15 вказаного нормативно-правового акту зазначено такі види державної підтримки: фінансова, інформаційна, консультаційна підтримка, у тому числі підтримка у сфері інновацій, науки і промислового виробництва, підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять експортну діяльність, підтримка у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації управлінських кадрів та кадрів ведення бізнесу. З огляду на викладені законодавчі приписи, можна зробити висновок, що «державна підтримка малого і середнього підприємництва» за своїм змістовим наповненням є більш широкою категорією, аніж «державна підтримка суб'єктів господарювання». Проте, на наше переконання, такий висновок є не логічним, оскільки державна підтримка суб'єктів господарювання є родовим поняттям відносно державної підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Крім того, слід відзначити й відмінності у розмежуванні підтримки суб'єктів господарювання. Зокрема, у ГК України закріплено засоби державної підтримки, а у аналізованому законі – види. З урахуванням семантичного тлумачення позначених категорій, робимо висновок про їх нетотожність. У межах одного виду підтримки можуть застосовуватись різні засоби. Таким чином, детально не зупиняючись на розгляді цих термінів, констатуємо, що наразі норми господарського законодавства потребують узгодження. Як відомо, чіткість, ясність та узгодженість нормативно-правових актів виступає одним з базових правил юридичної техніки, при застосуванні яких забезпечується якість як самих нормативно-правових актів, так і їх правозастосування.

Окрім державної підтримки для суб'єктів підприємництва передбачено й надання вказаним суб'єктам державної допомоги. Наразі відповідно до Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» [3] (далі – Закон № 1515) державна допомога полягає у передачі ресурсів держави чи місцевих ресурсів окремим суб'єктам господарювання, а також у втратах доходів відповідних бюджетів. У ст. 4 позначеного закону формами державної допомоги суб'єктам господарювання є: 1) надання субсидій та грантів; 2) надання дотацій; 3) надання податкових пільг, відстрочення або розстрочення сплати податків, зборів чи інших обов'язкових платежів; 4) списання боргів, включно із заборгованістю за надані державні послуги, списання штрафних санкцій, компенсація збитків суб'єктам господарювання; 5) надання гарантій, кредитів на пільгових умовах, обслуговування кредитів за пільговими тарифами; 6) зменшення фінансових зобов'язань суб'єктів господарювання перед фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування; 7) надання, прямо чи опосередковано, суб'єктам господарювання товарів чи послуг за цінами нижче ринкових або придбання товарів чи послуг суб'єктів господарювання за цінами, вище ринкових; 8) продаж державного майна за цінами, нижче ринкових; 9) збільшення державної частки в статутному капіталі суб'єктів господарювання або збільшення вартості державної частки на умовах, неприйнятних для приватних інвесторів. Як бачимо, перелік закріплених форм державної допомоги суб'єктам підприємницької діяльності у Законі № 1515 є достатньо розгалуженим й суттєво відрізняється від тих форм, що закріплені у ГК України та інших актах господарського законодавства.

На підставі аналізу актів господарського законодавства [1, 2, 3] можемо констатувати, що поняття «державна підтримка» та «державна допомога» не є тотожними. Як вбачається, вони різняться за змістовим наповненням: державна допомога, на наш погляд, є більш вузькою за змістом і передбачає лише фінансову допомогу – передачу коштів, акумульованих у відповідному бюджеті або за рахунок інших ресурсів держави чи місцевих ресурсів, а також втрати доходів відповідних бюджетів. «Державна підтримка» – більш широка категорія, нею охоплюється будь-яка підтримка суб'єктів господарювання, окрім фінансової. Зокрема, йдеться про інформаційну, консультативну та організаційно-управлінську підтримку.

Слід звернути увагу на те, що чинне податкове законодавство України, у якому власне й закріплено поняття й види податкових пільг, визначає специфіку

їх надання за кожним окремим податком та збором [4], не містить таких категорій, як «державна підтримка», «державна допомога». У Податковому кодексі України (далі – ПК України) немає жодних згадувань про вищенаведені засоби як підтримку суб'єктів господарювання.

Відповідно до ст. 30 ПК України, податкові пільги становлять собою передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та збору в меншому розмірі за наявності законодавчо визначених підстав. При цьому до таких підстав віднесено особливості, що характеризують певну групу платників податків, вид їх діяльності, об'єкт оподаткування або характер та суспільне значення здійснюваних ними витрат [4]. Показово, що у фінансово-правовій науці зміст податкових пільг визначається по-різному. Так, О. О. Жданов визначає податкову пільгу як «повне або часткове звільнення від прибуткових податків» [5, с. 85]. Таке твердження вбачається доволі дискусійним з огляду на те, що) у п. 30. 9 ст. 30 ПК України передбачено, що пільги можуть надаватися не лише шляхом звільнення від сплати податків та зборів, а й через: а) податкове вирахування (знижку), що зменшує базу оподаткування до нарахування податку та збору; б) зменшення податкового зобов'язання після нарахування податку та збору; в) встановлення зниженої ставки податку та збору. Окрім того навряд чи слушними є міркування стосовно того, що податкові пільги стосуються лише «прибуткових податків». На нашу думку, податкові пільги у формі, визначеній законодавчо, визначаються не лише за вказаними податками, а за всіма податками і зборами, які включено до податкової системи нашої держави.

По-іншому міркує В. І. Гурєєв, який зазначає, що податкова пільга – це встановлена законом складова частина системи оподаткування, яка забезпечує фінансово-економічне стимулювання підприємницької діяльності платника податків шляхом полегшення тягарю податкових зобов'язань [6, с. 16]. Такий підхід вбачається слушним в контексті того, що податкові пільги є одним із видів податкових стимулів для платників податків. Проте, таке стимулювання може стосуватися не лише підприємницької діяльності платників податків (наприклад, пільги з податку на доходи фізичних осіб тощо). Розглядаючи податкові пільги як форму державної допомоги суб'єктам господарювання, йдеться саме про господарську діяльність, у тому числі й підприємницьку. У той же час, навряд чи пільга – це встановлена законом складова частина системи оподаткування, адже виходячи зі змісту національного податкового законодавства

пільга – це перш за все елемент податку. При цьому на практиці завдяки податковим пільгам вдається забезпечити поєднання формальної і фактичної рівності платників в оподаткуванні.

Вбачаються слушними міркування висловлені Д. А. Кобильніком. Науковець визначає податкові пільги як повні або часткові звільнення платників податків та зборів від їх сплати, що надаються на підставі особливостей статусу відповідних суб'єктів або особливості їх діяльності і залежать від певного терміну часу [7, с. 68]. Погоджуємося із вченим, що незалежно від виду податкової пільги у певній мірі (повністю чи частково) передбачають звільнення платника податків і зборів від сплати вказаних платежів. Таким чином, підтримка суб'єктів підприємництва за допомогою застосування податкових пільг виявляється у зменшенні сум податкових платежів, які мають бути сплачені платником податків, або взагалі у відсутності обов'язку зі сплати відповідного платежу. Через встановлення податкових пільг держава (що діє через законодавця) ставить за мету певною мірою «покращити» становище відповідних осіб, а також забезпечити більш сприятливий режим досягнення своїх публічних інтересів. І тут можна говорити про право на податкову пільгу як елемент правового статусу платника податків.

Переконливими, на нашу думку, є міркування Є. Ю. Шаптали, який розглядає податкові пільги не як форму (спосіб) допомоги суб'єктам, а як вид податково-правових стимулів [8, с. 71]. На перший погляд можна зробити висновок щодо відсутності єдиного знаменника у державної допомоги суб'єктам господарювання та стимулів для платників податків. Разом із тим вказані правові явища мають спільні характеристики – вони спрямовані на підтримку відповідних суб'єктів та заохочення. Вважаємо конструктивним виокремлення таких ознак податкових пільг: а) законодавчо встановлені підстави для застосування та види податкових пільг. При цьому обов'язковим є урахування вимог законодавства України про захист економічної конкуренції виключно ПК України, рішеннями Верховної Ради Автономної Республіки Крим та органів місцевого самоврядування, прийнятими відповідно до нього; б) метою застосування є зниження податкового навантаження на платників податків; в) стосуються лише однієї складової податкового обов'язку – сплати податків чи зборів (пільг з податкового обліку чи подання податкової звітності законодавством не передбачається); г) виступають одним із проявів забезпечення балансу інтересів зобов'язаної та владної сторони у податкових правовідносинах; д) є правом відповідного платника податків, для реалізації якого

потребується виконання певних дій, визначених законодавством (підтвердження наявності умов, за яких надається відповідна податкова пільга) [8, с. 71–72].

Зупинимося більш детально на розгляді останньої характеристики. Дійсно, відповідно до ст. 30 ПК України використання податкових пільг – право платника податків. При цьому він вправі використовувати податкову пільгу з моменту виникнення відповідних підстав для її застосування і протягом усього строку її дії [4]. На суб'єкта господарювання також покладається обов'язок самостійно обліковувати суми податків та зборів, не сплачені до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг [4]. Порядок обліку таких коштів регламентовано постановою Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» від 27 грудня 2010 р. № 1233 [9]. Згідно з приписами вказаного нормативно-правового акту суб'єкт господарювання, який не сплачує податки та збори у зв'язку з отриманням податкових пільг, веде облік сум таких пільг та складає звіт про суми податкових пільг за встановленою формою. Такий звіт подається суб'єктом господарювання за три, шість, дев'ять і дванадцять календарних місяців за місцем його реєстрації протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового періоду [9]. Отже, обов'язок з подання звітності про використання податкових пільг у відповідному податковому періоді виникає лише за умови реалізації суб'єктивного права платника податків на застосування позначеного засобу державної допомоги суб'єктів підприємництва. Якщо ж суб'єкт господарювання пільгами не користується, то такий звіт не подається.

Слід відзначити, що у контролюючих органів, зокрема у ДПС України, також виникають певні обов'язки, пов'язані із застосуванням платниками податків податкових пільг. В цій ситуації йдеться про: (1) складання зведеної інформації про суми податкових пільг юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців та визначення втрат доходів бюджету внаслідок надання податкових пільг [4]; (2) здійснення контролю за правильністю надання та обліку податкових пільг, а також їх цільовим використанням, за наявності законодавчого визначення напрямів використання (щодо умовних податкових пільг) та своєчасним поверненням коштів, не сплачених до бюджету внаслідок надання пільги, у разі її надання на поворотній основі [4]. У разі нецільового використання податкових пільг чи несвоєчасного їх повернення контролюючі органи мають право застосувати забез-

печувальний захід податково-правового примусу й повернути грошові кошти до відповідного бюджету з нарахуванням пені в розмірі 120 відсотків річних облікової ставки Національного банку України. Таким чином, держава, надаючи суб'єктам господарювання допомогу у вигляді податкових пільг, наділяє їх й відповідними додатковими обов'язками, невиконання яких створює певні перепони у практичній реалізації вказаної форми державної підтримки господарюючих суб'єктів.

За текстом ми вже підкресливали, що підтримка суб'єктів господарювання шляхом надання податкових пільг є правом останнього, а отже – він самостійно приймає рішення стосовно необхідності його реалізації. Показово, що ПК України передбачає можливість платника податків відмовитися від використання податкових пільг. Так, згідно з п. 30.4 ст. 30 вказаного акту, платник податків вправі відмовитися від використання податкової пільги чи зупинити її використання на один або декілька податкових періодів. Податкові пільги, не використані платником податків, не можуть бути перенесені на інші податкові періоди, зараховані в рахунок майбутніх платежів з податків та зборів або відшкодовані з бюджету. У той же час на практиці відсутні будь-які дієві механізми (порядок, процедура, підстави) щодо відмови суб'єкта від такої державної підтримки чи зупинення використання податкових пільг. На нашу думку, відсутність відповідного нормативного закріплення положень стосовно вищевказаних питань не дозволяє платникам податків повною мірою реалізувати свої права. Фактично, за такого підходу суб'єкт господарювання повинен або використовувати чіткі законодавчі приписи, які стосуються застосування податкових пільг, або ж «тримати свої права на підтримку та податкові стимули при собі», оскільки чинне податкове законодавство наразі є колізійним та неузгодженим. Для усунення вказаних недоліків вважаємо за необхідне внести зміни до ПК України й закріпити порядок відмови чи зупинення від застосування податкових пільг.

Висновки. Таким чином поняття «державна допомога» і «державна підтримка» суб'єктів підприємництва містяться у ст. 16 Господарського кодексу України і ст. 15 Закону України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», ст. 4 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Однак за змістом вони різняться. Державна допомога є більш вузьким поняттям за змістом і передбачає лише фінансову допомогу – передачу коштів, акумульованих у відповідному бюджеті або за рахунок інших ресурсів держави чи місцевих ресурсів, а також втрати

доходів відповідних бюджетів. Державна підтримка – більш широка категорія, нею охоплюється будь-яка підтримка суб'єктів господарювання, окрім фінансової. Зокрема, йдеться про інформаційну, консультативну та організаційно-управлінську підтримку. При цьому податкові пільги Законом України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» визначені як форма державної допомоги суб'єктам господарювання. Вони становлять собою передбачене податковим та митним законодавством звільнення платника податків від обов'язку щодо нарахування та сплати податку та збору, сплата ним податку та

збору в меншому розмірі за наявності законодавчо визначених підстав. Податкові пільги це: елемент податку; елемент правового статусу платника податків. Завдяки їм вдається забезпечити: поєднання формальної і фактичної рівності платників в оподаткуванні; підтримку суб'єктів підприємництва, що виявляється у зменшенні сум податкових платежів, які мають бути сплачені платником податків, або взагалі у відсутності обов'язку зі сплати відповідного платежу; більш сприятливий режим досягнення публичних інтересів, а також реалізацію приватних інтересів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Господарський кодекс України: Закон України від 16.02.2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
2. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні: Закон України від 22.03.2012 № 4618-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17>.
3. Про державну допомогу суб'єктам господарювання: Закон України від 01.07.2014 № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18>.
4. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
5. Жданов А. А. Финансовое право Российской Федерации : учеб. пособ. 2-е изд. Москва : ТЕИС, 1995. 170 с.
6. Гуреев В. И. Налоговое право. Москва: Экономика, 1995. 253 с.
7. Кобильник Д. А. Правове регулювання пільг при оподаткуванні: дис. ... канд. юрид. наук. Харків, 2002. 206 с.
8. Шаптала Є. Ю. Податкові пільги як різновид податково-правових стимулів. *Право та інновації*. 2018. № 3 (23). С. 68–74.
9. Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг : Постанова Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 № 1233. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1233-2010-п>.

References

1. Hospodarskyi kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 16.02.2003 r. № 436-IV. (2003). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15> [in Ukrainian].
2. Pro rozvytok ta derzhavnu pidtrymku maloho i serednoho pidpriemnytstva v Ukraini : Zakon Ukrainy vid 22.03.2012 № 4618-VI. (2012). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17> [in Ukrainian].
3. Pro derzhavnu dopomohu subiektam hospodariuvannia : Zakon Ukrainy vid 01.07.2014 № 1555-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1555-18> [in Ukrainian].
4. Podatkovyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> [in Ukrainian].
5. Zhdanov, A. A. (1995). Finansovoye pravo Rossiyskoy Federatsii. Moskva: TEIS [in Russian].
6. Gureyev, V. I. (1995). Nalogovoye pravo. Moskva: Ekonomika [in Russian].
7. Kobyl'nyk, D. A. (2002). Pravove rehuliuвання pil'hy pry opodatkuванні. *Candidate's thesis*. Kharkiv [in Ukrainian].
8. Shaptala, Ye. Yu. (2018). Podatkovi pil'hy yak riznovyd podatkovo-pravovykh stymuliv. *Pravo ta innovatsii – Law and innovation*. No. 3 (23), 68-74 [in Ukrainian].
9. Pro zatverdzhennia Poriadku obliku sum podatkov ta zboriv, ne splachenykh subiektom hospodariuvannia do biudzhetu u zviazku z otrymanniam podatkovykh pil'hy : Postanova Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 27.12.2010 № 1233. (2010). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1233-2010-p> [in Ukrainian].

ДМИТРИК О. А.

доктор юридических наук, профессор, заведующая отделом правового обеспечения функционирования национальной инновационной системы Научно-исследовательского института правового обеспечения инновационного развития НАПрНУ, профессор кафедры финансового права Национального юридического университета имени Ярослава Мудрого

ТОКАРЕВА Е. О.

кандидат юридических наук, научный сотрудник НИИ правового обеспечения инновационного развития НАПрН Украины

НАЛОГОВЫЕ ЛЬГОТЫ КАК ФОРМА ГОСУДАРСТВЕННОЙ ПОМОЩИ СУБЪЕКТАМ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА

В статье раскрываются особенности соотношения понятий «государственная поддержка» и «государственная помощь». Проанализированы различные подходы к определению содержания налоговых льгот в финансово-правовой науке. Особое внимание уделено установлению признаков налоговой льготы как формы государственной помощи субъектам предпринимательства.

Ключевые слова: налоговая льгота, государственная поддержка, государственная помощь, субъект предпринимательства, налогоплательщик.

DMYTRYK O. A.

2nd PhD, Professor, Head of department of enforceability of national innovative system functioning of Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine, Professor at the Department of Financial Law of the Yaroslav Mudryi National Law University

TOKARIEVA K. O.

PhD, researcher of the Scientific and Research Institute of Providing Legal Framework for the Innovative Development of National Academy of Law Sciences of Ukraine

TAX CREDITS AS A FORM OF PUBLIC ASSISTANCE TO BUSINESS ENTITIES

Problem setting. The article reveals the correlations features of the definitions of “public support” and “public assistance”. Various approaches to determining the content of tax credits in financially-legal science are analysed. Particular attention is paid to establishing signs of tax credits as a form of public assistance to business entities.

Analysis of recent researches and publications. That issue, it should be noted, was investigated by different scientists, including Y. Y. Shaptala, L. K. Voronova, D. A. Kobylnik, V. I. Gureev, N. P. Kucheryavenko. The target of the article is to consideration the concepts of “public support” and “public assistance” to business entities. It is also about analyzing of tax credits as one of the common means of public assistance to business entities.

Article's main body. Based on the analysis of acts of commercial legislation we can conclude that the concepts of public support” and “public assistance” are not identical. They differ in content. Public assistance is narrower in content and involves only financial assistance – the transfer of funds accumulated in the relevant budget or from other state or local resources, as well as the loss of revenues of the respective budgets. Public support is a broader category, encompassing any support from business entities other than financial support. In particular, it is information, advisory and organizational-management support.

The support of business entities through the application of tax credits is to reduce the amount of tax payments to be paid by the taxpayer, or in the absence of any obligation to pay the corresponding payment. Through the establishment of tax credits, the state aims to improve the position of the persons concerned and to provide a more favorable regime for the attainment of its public interests. It is possible to talk about the tax credit right as an element of the taxpayer's legal status.

At the same time, there are no effective mechanisms (procedure, grounds) for refusing the subject from such state support or suspension of tax credits in practice. In our opinion, the lack of appropriate regulatory provisions on the above issues does not allow taxpayers to fully exercise their rights. In fact, in such an approach, the entity must either use clear legislative provisions regarding the application of tax credits, or “keep its support rights and tax incentives with itself”, since the current tax law is currently conflicting and inconsistent.

Conclusions and prospects for the development. Therefore, tax credits are tax element; element of taxpayer’s legal status. Thanks to them it is possible to provide: a combination of formal and actual equality of taxpayers in taxation; support for business entities that results in a reduction in the amount of tax payments to be paid by the taxpayer, or in the absence of any obligation to pay the relevant payment; a more favorable regime for the attainment of public interests and the pursuit of private interests.

Keywords: tax credit, public support, public assistance, business entities, taxpayer.

Дмитрик О. О., Токарева К. О. Податкові пільги як форма державної допомоги суб’єктам підприємництва. *Право та інноваційне суспільство* : електрон. наук. вид. 2019. № 1 (12). URL: http://apir.org.ua/wp-content/uploads/2019/06/Dmytryk_Tokareva12.pdf.